

“Op zoek naar productverbreding naast appels en abrikozen”
Adrie van Kessel gaat 20ste jaar in met Hongaars fruitteeltbedrijf

Een handelsdelegatie met de Kamer van Koophandel bracht de J.C. van Kessel Groep uit Geldermalsen in 1995 in Hongarije. Vanuit het plan om het management van een lokale boomkwekerij te financieren, ontstond uiteindelijk een eigen fruitteeltbedrijf. Inmiddels heeft Van Kessel middenin Nationaal Park Balaton in Hongarije de beschikking over 215 hectare grond, waarop 88 hectare appels en 4 hectare abrikozen worden geteeld voor de Tesco's van deze wereld.

Hoewel fruit en stenen op het eerste gezicht een heel ander vakgebied lijken, zag de in 2008 overleden vader van Adrie gelijk brood in het Hongaarse bedrijf. “We bouwen enorm veel voor fruitteelers. Hij wilde een kennisbedrijf genereren, waardoor we nog dichterbij de telers en fruitveilingen kwamen te staan, die voor ons belangrijke klanten zijn”, vertelt Adrie. “Vanuit ons bouwbedrijf hadden we de ervaring dat hoe meer stenen je kocht, hoe goedkoper je kon inkopen. Zo zijn we dan ook gestart met een aanzienlijk aantal fruitbomen op een areaal van ruim 35 hectare. Dick van Mourik, een zoon van een uitvoerder van mijn vader, werd bedrijfsleider en is dat tot vandaag de dag.”

Grondpolitiek

Van Kessel liep in Hongarije tegen de nodige problemen aan. Het land was zich aan het transformeren van communistisch land tot een vrije markt. Veel mensen kregen hierbij grond terug van de staat. “Vaak waren dit mensen op leeftijd en ze wisten niet wat ze met die grond moesten doen. Via het kadaster konden we op dat moment aaneengesloten grond verwerven, in eerste instantie via stromannen. De grondpolitiek blijft een lastig verhaal. Tot mei 2014 was het niet mogelijk om als Europeaan grond te kopen en ook nu is het nog niet eenvoudig. Wij hebben als voordeel dat we veel

tekort is een groot probleem, ook voor de nachtvorstberegening. We hebben onze eigen meren aangelegd en bronnen geboord van maar liefst 150 meter diep. Dat is een hele klus geweest. Het houdt ons ook scherp om zo residuvrij mogelijk te telen, want als we teveel middelen gebruiken, bevuilden we onze eigen watervoorraad”, verklaart Adrie. “Verder zijn hier geen goede machines voorhanden. We hebben hier een sorteerinstallatie van Greefa staan. De koelinstallatie is van Van Kempen en de ULO-bewaring van Van Amerongen. De spullen moeten allemaal uit Nederland komen. De arbeid is hier weliswaar goedkoper, maar je hebt hier wel te maken met een wat andere arbeidsmoraal. Het gaat gewoon allemaal wat trager.”

Vanaf de start maakte Van Kessel de keuze om een zo hoog mogelijke kwaliteit na te streven. “Dat houdt soms in dat je een auditor moet laten invliegen, maar we zijn GlobalGAP-, BRC-, QS- en HACCP-gecertificeerd. Het product dat er hangt, moet goed zijn. Dan komen de klanten vanzelf. Zo hebben we dit jaar heel veel handmatig gedund. Dat was een enorm werk, maar heeft wel geresulteerd in een mooi product van een goede maatsortering. Hierdoor konden we aan het begin van het seizoen bepaalde retailketers goed beleveren, omdat we zulke goede maten hadden. Onze intentie is om fatsoenlijke business te drijven met een topproduct. Onlangs heeft de Wageningen Universiteit monsters genomen en er werd geen enkel residu op de appels gevonden. We leveren aan de Tesco's en Lidl's van deze wereld en dat moet aan alle eisen voldoen.”

Hagelnetten

Het grootste deel van de productie staat onder hagelnetten. Geen overbodige luxe, nadat het gehele fruitbedrijf in 2003 te maken kreeg met extreem zware hagel, waardoor de gehele productie als industriefruit aangemerkt werd. In het voorjaar van 2004 werd direct begonnen met de bouw van hagelnetten boven een deel van de bestaan-

aanplant (17 hectare). Momenteel is circa 70% van de totaal 88 hectare appelbomen voorzien van hagelnetten en is het algemene beleid dat bij vervanging of herplant van blokken het steunmateriaal direct geschikt wordt gemaakt voor hagelnetten. Streven is om in de toekomst de appelproductie 100% onder hagelnetten te telen. Op het bedrijf wordt inmiddels hard gewerkt aan verbreding van de productgroepen. Komend seizoen zullen de eerste abrikozen worden geoogst op een tijdstip dat mooi valt voor de appelpluk en de schoolvakanties en er wordt al gezocht naar een derde product.

Waren er in het verleden jaren, dat het Hongaarse bedrijf van Van Kessel voor ruim 80% leverde aan Tesco Hongarije, tegenwoordig worden de risico's meer gespreid. “Destijds kochten we veel product bij om

aan de vraag te voldoen. Maar dat is ook gevaarlijk, dus die verdeling hebben we flink teruggeschroefd met het idee dat als wij een topproduct telen, er ook genoeg mensen zijn, die bij ons willen kopen. Inmiddels gaan er veel appels naar de ons omringende landen met Oostenrijk als belangrijkste afnemer, maar we exporteren ook veel naar Duitsland, Nederland en landen als Egypte. Rusland was periodiek een grote markt, maar we waren er niet afhankelijk van en we hebben die afzet goed kunnen opvangen met andere partijen. Wel hebben we momenteel last van de koersverliezen van de forint naar de euro.”

Hoog soortelijk gewicht

De appels gedijen goed op het areaal van Almakúti, zoals het bedrijf heet. De naam verwijst naar een oude naam voor ‘appelbron’. Bewoners uit de 13e eeuw hebben dit gebied zo genoemd vanwege de vele appelbomen, die er destijds stonden. Ook Van Kessels' ervaring is dat het gebied en klimaat prima

geschikt zijn voor het produceren van een Europese topkwaliteit fruit. De grond en de vele zonuren geven een smaakvolle goed gekleurde vrucht met een hoog suikergehalte en hoge hardheid. Het soortelijk gewicht is 8 tot 10 procent hoger dan in Nederland, België en Duitsland. Inmiddels worden er op het bedrijf jaarlijks 4,5 miljoen kilo appels geteeld. Hoofdrassen zijn Golden Delicious Reinders, Gala en Braeburn. Ook Fuji, Jonagold en Jonagored en Idared zijn belangrijke rassen. “We hebben met andere omstandigheden te maken als in Nederland. Een Conference-peer lijkt in Hongarije wel een kiwi met een puntje erop, maar rassen als Gala en Braeburn komen in Nederland weer niet zo goed tot uiting.”

Met de teelt van Elstar is Van Kessel bijna gestopt. “We hoopten hiermee vroeg in het

seizoen de Nederlandse markt te bedienen, maar we zijn slechts één jaar wat eerder op de markt geweest. We zien vooral veel toekomst in de Golden, Gala en Granny. Verder hebben we in onze proeftuin zo'n 40/45 variëteiten staan, waaronder roodvlezige. Ook hebben we een testlicentie van Better3Fruit voor ons eigen ras Dominique. Hier zijn we volop mee aan het testen. Clubrasen teelt men hier niet. In het verleden zijn daar wel gesprekken over gevoerd, maar vanuit de clubs is men soms toch bang voor concurrentie op de kostprijs. Dat is wel jammer, want bijvoorbeeld de Kanzi (kruising Gala en Braeburn) zou prima gedijen in ons klimaat.”

Op de vraag of het Hongaarse teeltbedrijf door Nederlandse fruitteelers en handelaren niet als concurrentie werd gezien, antwoordt Adrie: “In de beginjaren werden we wel met argusogen bekeken, maar dat is er inmiddels wel af. We spreken als bouwbedrijf de taal van de fruitteeler en staan volop in dezelfde sector. Vanuit Nederlands oogpunt is een kleine 100 hectare fruit een groot bedrijf, maar in Frankrijk hoor je niet bij de grote jongens. Daarbij telen we met name soorten, die niet in Nederland staan en die worden juist veel door Nederlandse telers en handelaren gekocht. Zo is er nog altijd wel vraag naar de Granny Smith en die vind je bij de Nederlandse fruitteeler niet. Ik had wel verwacht dat we uit Nederland navolging zouden krijgen, maar dat is nooit echt gebeurd.”

De ervaring die Van Kessel de laatste twintig jaar in Hongarije heeft opgedaan, heeft geleid tot opdrachten voor buitenlandse projectontwikkeling van andere teeltprojecten, zoals bijvoorbeeld in Oekraïne. Het past wel bij de J.C. van Kessel Groep, die naast de appels, bouw- en projectontwikkeling ook nog actief is in aluminium, architectuur, vastgoed en zonnepanelen. (IH) ■

avankessel@jcvankessel.nl

van der **Pol**
 PALLETS EN KISTEN

Woensdrecht
 Tel.: +31 (0)164 613355
 Fax: +31 (0)164 615888
 Mail: info@polpallets.nl

www.polpallets.nl

